

23 ΜΑΙ. 2016

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μαρούσι, 23 - 5 - 2016
Αρ.Πρωτ.: 82152/Φ1
67899 ΕΙΣ.

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. - Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 23 20
FAX : 210-344 32 45
N

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ.
-Νικόλαο Νικολόπουλο
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Ερώτηση
με αριθμό 4973 /19-4-2016»

Απαντώντας στην Ερώτηση με αριθμό 4973/19-4-2016, την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Νικολόπουλος με θέμα «Τα στηρίγματα για το μέλλον της Ελληνικής Παιδείας», σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Η παιδεία αποτελεί κατεξοχήν τον τόπο αποτύπωσης όλων εκείνων των διεργασιών που λαμβάνουν χώρα σε μια κοινωνία, καθώς μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος ζυμώνονται και αναδεικνύονται οι εσωτερικές δυναμικές της. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, όπου ο χώρος της εκπαίδευσης σχετίζεται άμεσα με το ευρύτερο περιβάλλον των πολιτικών και κοινωνικών συγκυριών που δημιουργούνται στις εκάστοτε ιστορικές συγκυρίες, γεννήθηκε και ο εθνικός χαρακτήρας της εκπαίδευσης, ο οποίος αναδύθηκε κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα και επικράτησε σε ολόκληρο τον 20ο αιώνα. Η διδασκαλία του λεγόμενου ελληνοχριστιανικού πολιτισμού- η οποία στηρίχθηκε στο έργο του Παπαρρηγόπουλου- είχε ως σκοπό να νοηματοδοτήσει την έννοια της εθνικής ταυτότητας σ' ένα νεοϊδρυθέν κράτος που προσπαθούσε να οριοθετήσει τα εσωτερικά και εξωτερικά χαρακτηριστικά γνωρίσματά του, προβάλλοντας και υπογραμμίζοντας τον εθνικό χαρακτήρα του. Το βασικότερο όχημα για να επιτύχει τον σκοπό του ήταν ο χώρος της εκπαίδευσης, ο οποίος είτε με τη διδακτική του διάσταση είτε με την παιδαγωγική του, είναι αυτός που δημιουργεί συνειδήσεις, νοοτροπίες, συμπεριφορές και πρότυπα. Η κοινή καταγωγή, η γλώσσα, η θρησκεία, τα ήθη και τα έθιμα έγιναν τα βασικά πεδία εδραίωσης και σφυρηλάτησης της εθνικής ταυτότητας μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος, το οποίο στόχευε όχι μόνο στην παροχή γνώσεων, αλλά και στη νοηματοδότηση κοινών πολιτισμικών χαρακτηριστικών, στη δημιουργία μιας κοινής πολιτισμικής συνείδησης, διαφοροποιώντας την από οτιδήποτε άλλο. Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο πως όταν οι εξωτερικοί κίνδυνοι φάνταζαν μεγαλύτεροι-π.χ. στα τέλη του 19ου αιώνα, όπου το κράτος της Βουλγαρίας ύψωνε τις δικές του αξιώσεις- ή εσωτερικές αναστατώσεις τάραζαν τα νερά του κράτους-π.χ. στις αρχές του 20ου αιώνα το Γλωσσικό Ζήτημα- ο χαρακτήρας της εκπαίδευσης γινόταν περισσότερο εθνοκεντρικός, θέλοντας με τον τρόπο αυτό να

αποσαφηνίσει οποιοσδήποτε παρεκκλίσεις ή παρερμηνείες από "μη αποδεκτά" πλαίσια και να αποδείξει τις ελληνικές και χριστιανικές ρίζες απέναντι στο "άλλο" που του ήταν ξένο και δυσνόητο.

Η κρατική ιδεολογική πολιτική του 19ου και 20ου αιώνα, η οποία περιχαράκωσε το ελληνικό κράτος πίσω από αυτό το σχήμα, έχει πλέον μετασχηματισθεί, καθώς νέες συνθήκες και πραγματικότητες λαμβάνουν χώρα στο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο γίγνεσθαι. Η διαλεκτική σχέση προσδιορισμού της εθνικής ταυτότητας-"ποιος είμαι και που ανήκω-ποιος δεν είμαι και που δεν ανήκω"- που είχε ως επακόλουθο την ανάδειξη του ελληνοχριστιανικού πολιτισμού, έχει αποκρυσταλλωθεί πλέον και η λειτουργία για την οποία αναδύθηκε έχει απολέσει τη σημασία της. Άλλωστε, κυρίαρχα νοήματα, ιδεολογίες και ιδέες εκ νέου σημασιοδοτούνται και αναπροσαρμόζονται ανάλογα με τις συγκυρίες που λαμβάνουν χώρα, καθώς πρόκειται για ζώσες εκφάνσεις της ιστορικής και πολιτισμικής έκφρασης του λαού που τις εκπροσωπεί. Έτσι, λοιπόν, η προσήλωση σε αρχές των προηγούμενων αιώνων που δεν επιτελούν το ίδιο έργο και ούτε έχουν τον ίδιο σκοπό, παρακωλύει και καθυστερεί τις επερχόμενες κοινωνικές αλλαγές που συντελούνται στον ρου της Ιστορίας. Κάτι τέτοιο δεν σημαίνει ότι εγκαταλείπεται ή υποβαθμίζεται η αναγνώριση της ελληνικής ιστορίας ή η ανάδειξη της συμβολής του χριστιανισμού και της ορθόδοξιας που σχετίζονται με την πορεία του Ελληνικού έθνους ή τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, αλλά διαφοροποιείται ο τρόπος προσέγγισης και ανάδειξής τους. Στο σημείο αυτό εντοπίζεται η ειδοποιός διαφορά: η ανάδειξη της ελληνικής ιστορίας, η προσέγγιση στις ρίζες του πολιτισμού μας, που αποτελεί και πηγή του ευρωπαϊκού, η ενίσχυση του σεβασμού για τη χριστιανοσύνη δεν μπορεί να επέλθει με ένα πετपालαιωμένο εκπαιδευτικό σύστημα κατήχησης και προσκόλλησης σε τύπους που στην ουσία οι μαθητές δεν μπορούν να κατανοήσουν, αλλά δύναται να επιτευχθεί μέσω της διερευνητικής, διεπιστημονικής και διαθεματικής μάθησης-όπου π.χ. Μαθηματικά, Ιστορία και Αρχαία αναμειγνύονται, φανερώνοντας το μεγαλείο της Αρχαίας Γλώσσας ή η Μουσική και τα Εικαστικά μαζί με την Ιστορία, δίνοντας μια άλλη διάσταση στην ιστορική γνώση-, του βιώματος και, εν κατακλείδι, της βαθύτερης και κριτικής γνώσης γι' αυτό που διδάσκονται.

Λαμβάνοντας, λοιπόν, υπόψη τα ανωτέρω, γίνεται φανερό ότι η αρχή του Ελληνοχριστιανικού πολιτισμού στο ελληνικό σχολείο με την ενίσχυση των θεωρητικών μαθημάτων, την παπαγαλία εκ μέρους των μαθητών και την από καθέδρας διδασκαλία από μέρους των εκπαιδευτικών δεν αποτελεί στόχο του Υπουργείου Παιδείας. Η γνώση και η προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς μας μπορεί να συντελεστεί με κύριο γνώμονα τις σύγχρονες θεωρίες μάθησης, τις νέες διδακτικές μεθόδους, την ισόποση και ισότιμη διδασκαλία μαθημάτων με θεωρητικό και πρακτικό προσανατολισμό-τα τελευταία θα συνέδραμαν περισσότερο και στην ανόρθωση της ελληνικής οικονομίας, καθώς στηρίζουν καινοτόμες ιδέες και νεωτερικά στοιχεία- και, κυρίως, τον σεβασμό προς την εκπαιδευτική κοινότητα που επιθυμεί να έχει καλύτερη πρόσβαση στη γνώση για να μπορεί να δημιουργήσει ενεργούς πολίτες με κριτική στάση για ό,τι συμβαίνει γύρω τους.

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ**

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ

Εσωτερική διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Δ/ση Σπουδών, Προγραμμάτων & Οργάνωσης Β/θμιας Εκπ/σης
3. ΙΕΠ
4. Τ.Κ.Ε.